

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyň: **a) A. B., b) E. F.**, zastoupených Mgr. Radimem Dostalem, advokátem se sídlem Náměstí 71/11, Valašské Meziříčí, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **L. F.**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2011, č. j. KUZL 70717/2011, sp. zn. KUSP 60244/2011 ÚP-Ka, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 12. 2013, č. j. 30 A 146/2011 – 108, o návrhu žalobkyň na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad Otrokovice, odbor stavebního řádu (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 31. 5. 2011, č. j. SÚ/211/2010/26955/2011/ZRA, nařídil žalobkyním odstranění části jimi vlastněné stavby „Penzion u Formanů“, postavené na pozemku p. č. X v k. ú. K. u O.. Žalobkyním konkrétně nařídil odstranit části nadezdívky a všechny stavební úpravy s tím související, včetně přesahu střechy (část krovu, oplechování, krytina), které byly provedeny v rozporu se schválenou projektovou dokumentací, jež je součástí stavebního povolení č. 2/93 ze dne 11. 1. 1993, č. j. VP/OV/1588/No/Zi. Jednalo se o část ubytovací, u které je bezprostřední návaznost na zeď mezi domy č. p. X a X v k. ú. K. u O.c, dále trámy spočívající ve zdi domu č. p. X přiléhající ke zdi domu č. p. X dále požární závalu v komíně mezi domy č. p. X a č. p. X a provedení oplechování zdi domu č. p. X přiléhající ke zdi domu č. p. X.

[2] Odvolání žalobkyň proti rozhodnutí stavebního úřadu zamítl žalovaný v záhlaví vymezeným rozhodnutím. Následnou žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Brně v záhlaví specifikovaným rozsudkem, který nyní žalobkyně (dále též „stěžovatelky“) napadají kasační stížností.

[3] Stěžovatelky podaly dne 20. 1. 2014 blanketní kasační stížnost, kterou k výzvě Nejvyššího správního soudu doplnily dne 24. 2. 2014. Zároveň s podáním kasační stížnosti navrhl, aby jí zdejší soud přiznal odkladný účinek, ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V souladu se svou judikaturou (viz usnesení ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 73/2012 – 17) Nejvyšší správní soud vyčkal s rozhodnutím o návrhu na přiznání odkladného účinku do doby, kdy byla kasační stížnost řádně doplněna o důvody, pro které se stěžovatelky domáhají zrušení napadeného rozsudku krajského soudu.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky zdůvodnily tím, že výkon a jiné právní následky rozhodnutí žalovaného týkající se odstranění části stavby ve lhůtě 6 měsíců pro ně znamenají neodčinitelnou újmu na jejich majetkových právech. Zároveň se domnívají, že přiznání odkladného účinku se nedotkne práv třetích osob ani veřejného zájmu. Dále poukázaly na skutečnost, že rovněž krajský soud v předchozím řízení přiznal odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí žalovaného.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5. 3. 2013 k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že posouzení dané otázky nechává výlučně na zvážení Nejvyššího správního soudu.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).

[7] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), který by vznikl žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. v bodu 38 uvádí: „*Institut odkladného účinku správní žaloby má pro faktickou úroveň ochrany veřejných subjektivních práv (tedy pro naplňování základního smyslu správního soudnictví) často klíčový význam. V situacích, kdy je žalobce vystaven hrozbě těžko napravitelné nebo kompenzovatelné újmy, může být pro žalobce rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku přednější než případné vyhovění samotné žalobě za situace, kdy je zrušené rozhodnutí již "konzumováno" a zásah do práv či zájmů hájených žalobcem neodstranitelný. Za základní problém současné právní úpravy lze označit skutečnost, že zákonodárce neponechal na uvážení soudu, kterému z konfliktních zájmů*

dát v konkrétním případě přednost, ani neupravil pouhá vodítka pro tuto úvahu. [...] Každé rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy řádně odůvodněno, proto se tato povinnost stanovuje explicitně.“

[9] Lze tedy shrnout, že současná úprava je ve vztahu k přiznání odkladného účinku příznivější než úprava předešlá.

[10] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[11] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylicení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[12] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu.

[13] V projednávané věci byla rozhodnutím stavebního úřadu stěžovatelkám uložena povinnost odstranit výše specifikovanou část stavby „Penzion u Formanů“ s tím, že stavba musí být odstraněna nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V rozhodnutí stavebního úřadu jsou dále vymezeny podmínky, které musí být při odstraňování stavby dodrženy. Kromě jiného by tak součástí prací mělo být provedení úpravy trámů uložených ve zdech domů č. p. a a komínu umístěného mezi těmito domy v k. ú. K. u O., nesoucích konstrukci mezonetu v domě č. p.. Dále by úprava měla zajistit odstranění trámů ze zdi domu č. p. a z komínu mezi domy č. p. a a nápravu této zdi, jakož i komínu, včetně zapravení otvorů po trámech ve stav, který panoval před provedením stavby.

[14] Z uvedeného popisu je zřejmé, že odstraněna má být nikoliv nepatrná část stavby, že sám výkon rozhodnutí bude finančně náročný a že odstraněním této části stavby může dojít k nevratnému zásahu do vlastnického práva stěžovatelek. Újma stěžovatelek je zde tudíž zřetelně prokázána. K potenciální újmě jiných osob lze uvést následující. Správní orgány dospěly k závěru, že při realizaci dané stavby došlo k neoprávněnému zásahu do zdi sousedního domu č. p. a do komínu mezi domy č. p. a, osobami dotčenými současným

stavem jsou tak především majitelé domu č. p.. Otázka vlastnictví uvedené zdi je však předmětem dlouhodobého (více než dvacet let trvajícího) sporu mezi stěžovatelkami a vlastníky domu č. p. X, k němuž Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší se nyní vyjadřovat (prostor pro posouzení dané otázky bude teprve při rozhodování ve věci samé). Při zvážení potenciální újmy na každé ze stran se proto Nejvyšší správní soud přiklonil na stranu stěžovatelek, neboť má za to, že újma, která by jim vznikla výkonem rozhodnutí stavebního úřadu o odstranění stavby, převáží nad případnou újmou, která vzniká vlastníkům domu č. p. X v důsledku momentálního stavu.

[15] Nejvyšší správní soud rovněž na základě informací ze správního a soudního spisu jakož i po zvážení celé věci neshledal, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s konkrétním veřejným zájmem. Skutečnost, že prozatím nedojde k naplnění vykonatelného rozhodnutí o odstranění stavby, tímto rozporem sama o sobě není: odkladný účinek totiž pouze odsouvá účinky (realizaci) tohoto rozhodnutí. Zásah do komínu mezi domy č. p. X a X sice podle stavebního úřadu zahrnuje rovněž požární aspekty, které spočívají v tom, že komínový průduch domu č. p. X je netěsný a nelze jej užívat. Tím dochází k určitému dotčení veřejného zájmu na dodržování požárních předpisů. Tento zásah do uvedeného veřejného zájmu však nepovažuje Nejvyšší správní soud za natolik vážný, aby odůvodnil újmu, která by stěžovatelkám vznikla v důsledku povinnosti vykonat rozhodnutí stavebního úřadu.

[16] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelkám vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek: do rozhodnutí zdejšího soudu o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 20. 10. 2011, č. j. KUZL 70717/2011, sp. zn. KUSP 60244/2011 ÚP-Ka, a nemůže tak dojít k výkonu rozhodnutí Městského úřadu Otrokovice ze dne 31. 5. 2011, č. j. SÚ/211/2010/26955/2011/ZRA. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2014

JUDr. Lenka Kaniová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Rajčoková

